

AUCA DEL PEDRAFORCA

Al nord del Berguedà
un parc natural hi ha,
Cadí-Moixeró és el seu nom
i meravella a tothom.

Parc natural

Un Parc Natural és un espai de reserva en un territori amb un cert nivell de protecció legal davant l'acció de l'home. L'objectiu dels Parcs Naturals es comptabilitzar les activitats humanes amb la protecció del medi i del paisatge.

Els Parcs Naturals poden ser marítims o terrestres i poden estar situats en qualsevol espai geogràfic.

El Parc Natural del Cadí- Moixeró es troba dins la classificació de parc de muntanya, ja que les seves altituds se situen entre els 800 m i els 2.648 m.

Les dues grans serralades del Cadí i del Moixeró, unides pel coll de Tancalaporta formen una impressionant barrera muntanyosa del Prepirineu en una extensió d'uns 30 km. Els seus vessants, especialment els de la banda nord, formen cingleres escarpades amb parets gairebé verticals i valls profundes. **El Pedraforca**, la Tosa i el Puigllença en formen unitats més diferenciades.

Si cap a Gósol o Saldes anem
del màgic Pedraforca gaudirem.
Dos pollegons i una enforcadura
li donen el nom que avui perdura.

Situat entre els termes municipals de Saldes i Gósol, al nord-oest del Berguedà. Té una forma molt peculiar, formada per dues carenes paral·leles (els pollegons) unides per un coll (l'Enforcadura). **El Pollégó Superior** té una altitud de 2.506,4 metres (amb un cim secundari, El Calderer de 2.496,7 m) i **el Pollegó Inferior** de 2.444,8 m. **L'Enforcadura** se situa a 2356,2 m i té una tartera a cada banda.

Les seves característiques orogràfiques fan que mostri una radical diferència en els seus quatre costats.

La singularitat de la seva forma junt amb el fet que el massís no forma part d'una serralada l'han convertit en una de les muntanyes més famoses del territori català. Els seus voltants han estat declarats paratge natural d'interès nacional per tal de preservar-la de les activitats mineres que s'hi duïen a terme.

Etimologia: El mot Pedraforca esdevé del llatí "petra furca" (pedra forcada).

La fauna del seu voltant
és d'allò més interessant:
gamarussos, galls fers i picots,
isards, esquírols i guineus a pilots.

La fauna del Pedraforca es rica i variada. Al riu Gresolet s'hi troben truites i tritons pirinencs. A les parts més solellades la serp verda i groga i l'escurçó.

Els boscos acullen al picot negre , el trencapinyes, el pica-soques blau, la becada i el gamarús. Al cel, l'àguila daurada, voltors ,gralles de bec groc i de bec vermell.

Quan a mamífers, s'hi troben martes, fagines, llebres, senglars i esquirols i en gran nombre isards.

Els invertebrats hi son molt nombrosos. Destaquen les diferents espècies de cargols, escarabats, aranyes i papallones.

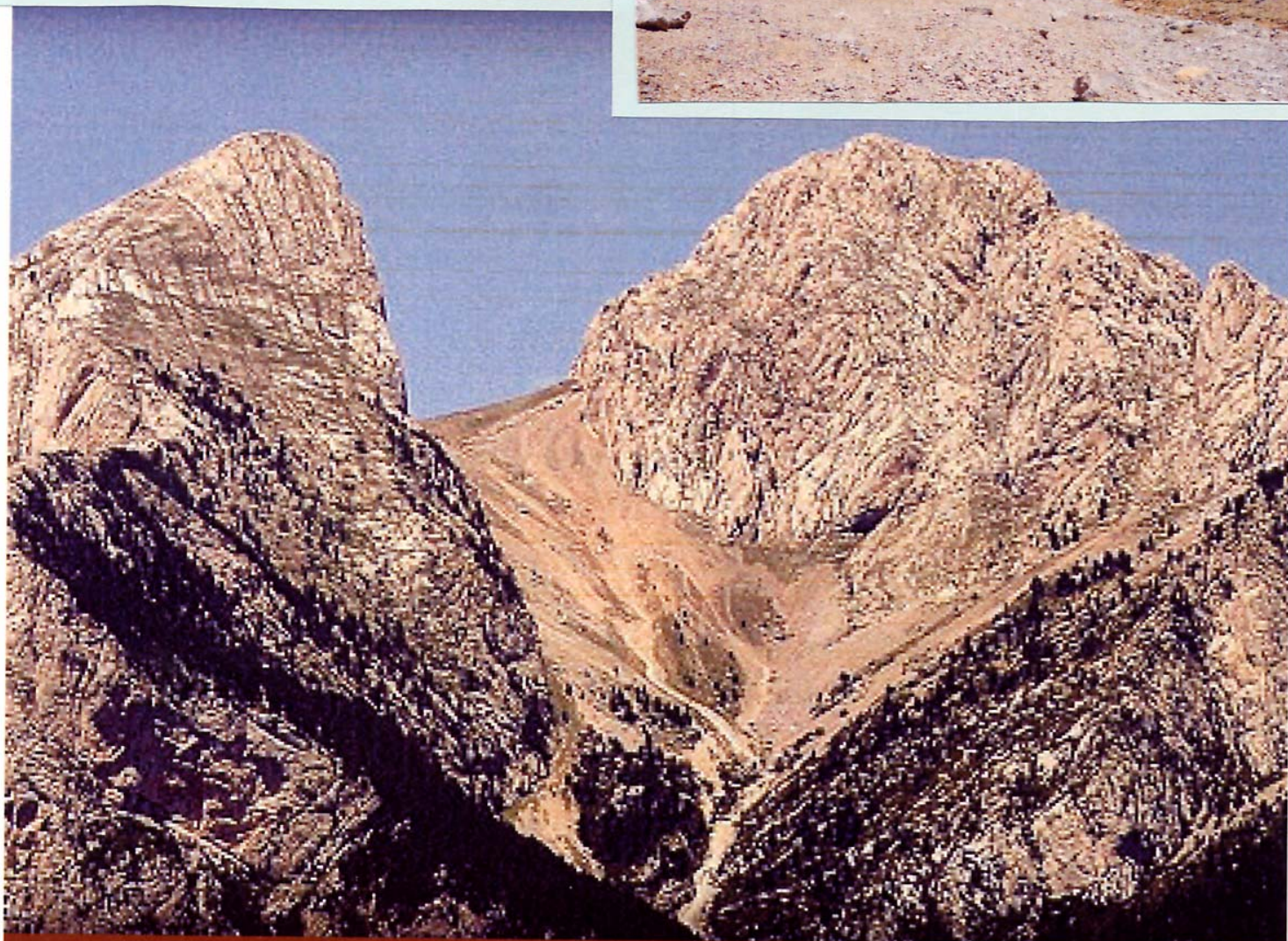
Roures, faigs, avellaners i boixos,
més amunt, pins i avets majestuosos.

Orella d'ós, xuclamel o falguera
trobarem a partir de la tartera.

La vegetació es formada a les parts baixes per rouredes, boix, avellaners, corners i arç blanc. Més amunt apareixent els boscos de pi roig, en destaca el bosc de coll de Bauma i als llocs més humits faig. En destaca la fageda de la baga de Gresolet.

Per sobre de l'estatge muntà apareixen els boscos de pi negre i avets. A l'estatge alpí hi ha prats de gramínies amb genciana i primules.

A les tarteres i parets de roca s'hi troba la corona de rei, l'orella d'ós i el xuclamel de roca.

Materials margosos i calcaris
hi són des de temps centenaris.
I per explicar-ne la formació
hi ha llegendes amb molta imaginació:

En el cretaci superior (fa 75 milions d'anys), s'inicia la col·lisió entre les plaques tectòniques ibèrica i europea que provoquen la formació de la serralada Pirinenca. A mesura que les dues plaques es van acostant, les falles es converteixen en encavalcaments: els materials més antics s'enfilen damunt dels sediments més moderns i es produeixen mantells de corriment. Així es forma el mantell superior del Pedraforca.

Aquest mantell superior del Pedraforca, format per calcàries es continua desplaçant per sobre dels materials del cretaci superior.

Després d'un llarg període de sedimentació els materials del bloc inferior es convertiran en un nou mantell (mantell inferior del Pedraforca) i tot plegat (mantells superior i inferior) se situa damunt dels materials eocènics del Cadí.

Durant els darrers milions d'anys l'erosió dels relleus originals, amb presència de material calcari dur (pollegons) i materials margosos tous (enforcadura), han donat a la muntanya la característica silueta de forca, i les característiques tarteres situades a banda i banda de l'enforcadura.

El relleu abrupte del Pedraforca està format per argiles i guixos, calcàries i margues.

Castells i habitants misteriosos,
bruixes amb encanteris poderosos,
per convertir la muntanya d'un cim
en l'enforcadura que avui tenim.

Les bruixes del Pedraforca

Segurament enlloc del món hi ha una muntanya amb un nom tan escaient com el Pedraforca. Però heu de saber que en aquells temps en què els moros causaven el terror dels nostres avantpassats, el Pedraforca no tenia pas la forma que té ara.

Una nit, la gent que vivia prop d'aquella muntanya va començar a sentir estranyes remors; tan aviat era un espaiador espetegar de pedres, com crits que ningú no podia saber si eren de persona o d'alguna mena de bèstia salvatge.

Quan, passada la nit, tothom va poder sortir de les cases i amagatalls on es protegien dels moros, es van trobar amb un fet que ningú no s'hagués cregut de no haver-lo vist amb els seus ulls: dalt la muntanya, allà on mai no havia hagut sinó rocs i matolls, s'aixecava, amenaçadorament, un castell d'altres torres i murs poderosos.

- Sembla obra del diable- deia un- Qui sinó ell, podria aixecar aquesta fortalesa en una sola nit?

- Ara sí que estem perduts: un Castell encantat! – s'exclamava un altre -. Si els moros han fet tractes amb el dimoni només ens en poden venir desgràcies.

I, efectivament, des de dalt d'aquell Castell, que dominava les valls del voltant, els sarraïns, ajudats per les mateixes forces del mal, disparaven les seves sagetes contra tota persona que gosés apropar-se a la muntanya.

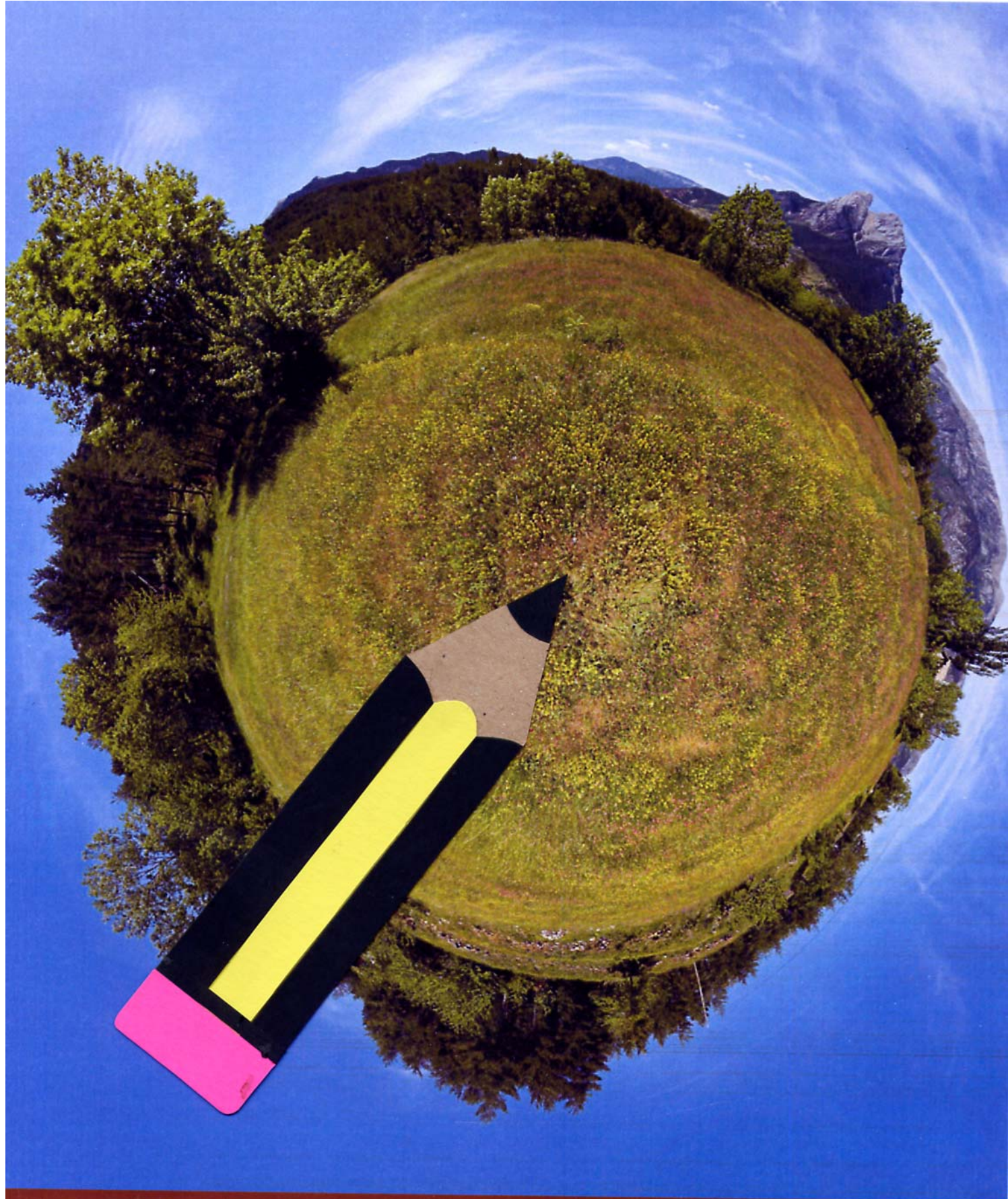
Ben aviat van veure, els cristians, que amb les seves pobres forces mai no podrien alliberar-se d'aquell perill. No era contra els sarraïns, tan sols, que lluitaven; el seu enemic eren, també, les fúries de l'infern, i contra elles només hi havia l'ajut de Déu.

Dones i vells, grans i petits, tots pregaven demanant que s'acabés aquell terror, i la nit de Sant Silvestre, que es la darrera nit de l'any, de nou se sentí retronir la muntanya enmig d'una tempesta de llamps i trons.

L'endemà al matí la gent d'aquells verals va descobrir, amb gran sorpresa, que el cim s'havia ensorrat, i que del Castell encantat només en quedava una tartera de rocs enmig de dues punxes, talment com si la muntanya s'hagués convertien una forca de pedra, el Pedraforca.

I diu la gent de Saldes i Gósol que, des de llavors, cada nit de Sant Silvestre es tornen a sentir crits i esgarips a dalt de la muntanya; són les bruixes del Pedraforca, que es troben per celebrar una festa en honor del diable i recordar aquell Castell encantat. Fins i tot hi ha qui diu que les ha vistes volar enfilades en escombres.

Jo, si he de dir la veritat, no m'ho crec gaire; però per si de cas, la nit de fi d'any m'estimo més passar-la a casa.

Amb aquesta breu introducció
us volem transmetre il·lusió
per descobrir un paratge,
fascinant com un miratge !!!

- **Pedraforca màgic.** Isabel Artero Novella. Ed. Farell.
- “El medi Natural del Massís del Pedraforca”- Jordi Garcia Petit-
- **Sis llegendes del Berguedà** – adaptació de Jaume Fígols Roca i il·lustracions de Nèlida Fornell- Publicacions de l'Àmbit de Recerques del Berguedà, 1993.
- **Viquipèdia**, 7 gener 2013